

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Igor Kršiak, prednosta MsÚ Nitra
Číslo materiálu:	1250/2017
Názov materiálu:	Návrh na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 228/2016-MZ zo dňa 23.06.2016 (vnútrobloková kanalizácia)
Spracovateľ:	Zuzana Kotýnková, referent pre majetkoprávne usporiadanie
Napísal:	Zuzana Kotýnková, referent pre majetkoprávne usporiadanie
Prizvať:	–
Dátum rokovania MZ:	14.12.2017
Dátum vyhotovenia:	30.11.2017

Návrh na uznesenie:	„na osobitnej strane“
----------------------------	-----------------------

Podpis predkladateľa:	
------------------------------	--

Návrh na uznesenie

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

prerokovalo

Návrh na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 228/2016-MZ zo dňa 23.06.2016 (vnútrobloková kanalizácia)

zrušuje

uznesenie Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 228/2016-MZ zo dňa 23.06.2016

**Návrh na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 228/2016-MZ zo dňa
23.06.2016 (vnútrobloková kanalizácia)**

Mestské zastupiteľstvo v Nitre na zasadnutí konanom dňa 23.06.2016 uznesením č. 228/2016-MZ odporučilo primátorovi mesta Nitra a uložilo prednostovi MsÚ v Nitre

podať určovaciu žalobu na Okresný súd Nitra proti Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. o určenie vlastníctva a správy tzv. „vnútroblokovvej“ kanalizácie v meste Nitra (ide o úseky kanalizácie medzi kanalizačnou šachtou pri bytových domoch na priľahlom chodníku a kanalizačnou šachtou na miestnej komunikácii).

Pre nakladanie s tzv. „vnútroblokovou kanalizáciou“ je nevyhnutné právne posúdenie vlastníctva k tejto kanalizácii.

Pojem vnútrobloková kanalizácia sa v právnej terminológii nevyskytuje, bol prebratý len z vyjadrení Západoslovenských vodární a kanalizácií, a. s., neskôr Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. (ďalej len „ZsVs“).

Od 01.11.2002 je platný nový zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach, ktorý nahradil predchádzajúcu vyhlášku č.154/1978 Zb..

V zmysle §4 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z. z. je vlastníkom kanalizačnej prípojky osoba, ktorá zriadila prípojku na svoje náklady, a to spôsobom určeným prevádzkovateľom verejnej kanalizácie.

Kanalizácia stavaná odo dňa účinnosti zákona č. 442/2002 Z. z., nepredstavuje pre nás problém, pretože časti, ktoré stávalo mesto sú riadne zaevidované v majetku mesta a vzťahy k nim sú so spoločnosťou ZsVs usporiadané.

Občanom bola predaná časť prípojok po prvú kontrolnú šachtu, čo je domovou časťou prípojky. Prípadná zvyšná časť prípojky je verejná.

Problém určiť vlastníctvo vyvstáva hlavne ku kanalizácii budovanej pred obdobím účinnosti tohto zákona.

Podľa § 42 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z. z. zostáva vlastníctvo ku kanalizačným prípojkám, prípadne k ich častiam zriadeným pred účinnosťou zákona č. 442/2002 Z. z. (t. j. do 01.11.2002) zachované.

Z uvedeného vyplýva, že ak dotknutá kanalizácia bola budovaná pred 01. novembrom 2002 je treba pri určovaní vlastníckych vzťahov postupovať podľa vyhlášky č. 154/1978 Zb. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

V zmysle § 10c ods. 1 vyhlášky č.154/1978 Zb. sa právo hospodárenia k verejnej časti vodovodnej alebo kanalizačnej prípojky vybudovanej štátnou socialistickou organizáciou prevádza správcovi bezodplatne.

Pri posudzovaní, či sa jedná o verejný úsek kanalizácie, alebo nie, treba vychádzať z definície verejnej kanalizácie v zmysle vyhlášky č.154/1978 Zb., ktorá zároveň stanovuje, čo sa považuje za časti verejnej kanalizácie a čo nie.

Tu treba posudzovať jednotlivé kanalizácie samostatne, a to s ohľadom na to, kto ich budoval, čo možno zistiť zo stavebných a kolaudačných rozhodnutí. Vzhľadom na obdobie, v ktorom boli tieto stavby budované je vysoká pravdepodobnosť, že investorom bol výhradne štát.

V prípade, že by bola za účinnosti vyhlášky č. 154/1978 Zb. prípojka skolaudovaná, bol správca povinný v zmysle § 10b prevziať jej verejnú časť.

Pri legislatívnych zmenách došlo k prechodu práv zodpovedajúcich vlastníckym právam a právu hospodárenia s verejnou kanalizáciou, pričom v danej veci absentuje dotknutý

autoritatívny akt, resp. delimitačný protokol vo veci prechodu a odovzdania stavby verejnej kanalizácie súvisiaceho s prechodom vlastníctva.

Listom č. j. 121970/2016/OM zo dňa 17.08.2016 sme vo veci určenia vlastníctva k „vnútroblokovej“ kanalizácii požiadali o stanovisko aj Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) ako kompetentný ústredný orgán štátnej správy vo veciach verejných kanalizácií. Jeho list Vám prikladáme v prílohe.

Stotožnili sa s našou právnou analýzou, že v zmysle § 42 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach vlastníctvo ku kanalizačným prípojkám, prípadne k ich častiam zriadeným pred účinnosťou zákona č. 442/2002 Z. z. (t. j. do 01.11.2002) zostáva zachované.

Poukázali však aj na vyhlášku Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej socialistickej republiky č. 154/1978 Zb. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách (ďalej len „vyhláška č. 154/1978 Zb.“). Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1979 (nie ako je uvedené v stanovisku MŽP SR, že bola platná od 15.01.1989) a bola zrušená zákonom č. 442/2002 Z. z.. V zmysle § 40a vyhlášky č. 154/1978 Zb.:

(1) Organizácie, ktoré majú právo hospodárenia k vodovodným a kanalizačným prípojkám, a organizácia a občania, ktorí sú vlastníkami takýchto prípojk, sú povinní usporiadať vzťahy k nim podľa ustanovení tejto vyhlášky do 31. decembra 1990.

(2) Organizácie a občania sú povinní pri odovzdávaní verejnej časti prípojky odovzdať správcovi aj dokumentáciu skutočného vyhotovenia prípojky s vyznačením jej verejnej a domovej časti na snímku pozemkovej mapy.

(3) Ak nebola odovzdaná dokumentácia podľa predchádzajúceho odseku alebo ak nie je prípojky v stave schopnom prevádzky alebo nezodpovedá technickým normám, je správca oprávnený prevzatie prípojky odmietnuť.

(4) Do odovzdania verejných častí vodovodných a kanalizačných prípojk sú povinní doterajší vlastníci zabezpečovať ich riadnu údržbu a prevádzku.

Ďalej MŽP SR uviedlo, že podľa § 4 ods. 3. písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, **odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žúmp** a miestnu verejnú dopravu.

Na základe vyššie uvedeného MŽP SR konštatovalo, že neexistuje univerzálne usmernenie na doriešenie vlastníckych vzťahov k častiam kanalizácie, ktorá bola vybudovaná pred rokom 1989 a neboli odovzdané do majetku bývalým štátnym podnikom Vodárni a kanalizácií. Pri doriešení vlastníckych vzťahov k častiam kanalizácie nám radia individuálne vychádzať z projektovej dokumentácie, pričom gescia nad celým procesom by mala podľa nich byť **na strane príslušnej obce**.

Určovacou žalobou, aj keby sme boli úspešní, sa nevyriešia an block vzťahy ku všetkým sporným kanalizačným prípojkám, ale budeme musieť žalovať len konkrétny úsek, inak by súd žalobu zamietol ako neurčitú. Taktiež žalovať viacero nesúvisiacich úsekov kanalizácie v jednej žalobe by mohlo byť kontraproduktívne z dôvodu ľahkej zámienky informácií týkajúcich sa jednotlivých úsekov a možnosti vzniku nedorozumení. Taktiež by takáto kombinovaná žaloba z najväčšou pravdepodobnosťou pre svoju komplikovanosť bola na súde riešená dlhý čas.

Na strane žalobcu budeme znášať dôkazné bremeno a budeme musieť súdu predložiť všetky dôkazy, že konkrétny sporný úsek, je vo vlastníctve ZsVs. V mnohých prípadoch k týmto úsekom chýbajú stavebné povolenia a kolaudačné rozhodnutia, časť z týchto úsekov bola budovaná v „Akcii Z“ a mesto nedisponuje protokolmi, ktorými boli tieto úseky odovzdané štátnemu podniku Západoslovenské vodárne a kanalizácie, právnenému predchodcovi ZsVs.

V prípade, že by súd žalobu zamietol, mohol by v odôvodnení s prihliadnutím na § 4 ods. 3. písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. konštatovať, že o starostlivosť o kanalizáciu patrí medzi samosprávne úlohy mesta, čo by nám sťažilo procesné postavenie v obdobných súdnych sporoch.

Ďalším aspektom, ktorý treba vziať do úvahy je skutočnosť, že rozhodnutie v prípade určovacej žaloby je záväzne len pre strany sporu a orgány verejnej správy, nie voči fyzickým a právnickým osobám, ktoré neboli účastníkmi tohto sporu.

Komisie MZ v Nitre pre financovanie, správu majetku a podnikateľskú činnosť na zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 27.09.2016, po predložení stanoviska MŽP SR odporučila riešiť „vnútroblokovú kanalizáciu“ vzájomným rokovaním medzi Mestom Nitra, spol. ZsVS, spol. Službyt Nitra a OSBD, prípadne ďalšími správcami bytových domov o spolufinancovaní monitoringu stavu, opráv a údržby týchto úsekov kanalizácie.

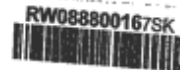
V nadväznosti na uznesenie Komisie MZ v Nitre pre financovanie, správu majetku a podnikateľskú činnosť bolo na pozvanie prednostu mestského úradu zvolané dňa 08.12.2016 stretnutie, ktorého sa zúčastnili zástupcovia mesta, Ing. Milan Burda, poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre, Ing. Štefan Štefek, zástupca Západoslovenskej vodárenskej spoločnosť a. s., Ing. Pavol Bielik, konateľ spoločnosti Službyt Nitra, s.r.o..

Zúčastnení sa zhodli na tom, že zatiaľ optimálne riešenie problému vnútroblokovej kanalizácie je výstavba novej kanalizácie v kritických miestach, pretože nie je možné vykonať opravu pôvodnej, keďže ani mesto ani ZsVs nie sú jej vlastníckmi. Výstavba má prebiehať podľa naliehavosti v jednotlivých úsekoch a podľa finančných možností. ZsVs dala spracovať projektovú dokumentáciu na najhoršie úseky kanalizácie. Vlastníctvo k novovybudovaným úsekom by bolo nesporné v prospech investora, pričom tieto by spravovala ZsVs.

Mestská rada v Nitre na svojom zasadnutí konanom dňa 28.11.2017 prerokovala predmetný materiál s tým, že 1. odporučila predkladateľovi dopracovať materiál v zmysle pripomienok Mestskej rady a 2. odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Nitre zrušiť predmetné uznesenie.

Na základe uvedeného predkladáme na rokovanie Mestskej rady v Nitre návrh na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 228/2016-MZ zo dňa 23.06.2016 (vnútrobloková kanalizácia) tak, ako je uvedené v návrhu na uznesenie.

mal. č. 1250/2016

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Sekcia vôd

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre 950 06 NITRA, Štefánikova n. 60	
Dátum:	12.09.2016
Číslo:	124394
Prílohy/ly:	Výsledok: 1/1

Mestský úrad
Jozef Dvonč
primátor mesta Nitra
Štefánikova tr. 60
950 06 Nitra

Váš list číslo/zo dňa: 121970/2016/OM/17.8.2016
Naše číslo: 46598/2016

Vybavuje/uje: Ing. K. Minarovič
+4212 59806231

Bratislava
7.9.2016

Vec:

Žiadosť o usmernenie – vlastníctvo kanalizácie, stanovisko

Listom č. 121970 zo dňa 17.8.2016, ste nás požiadali o usmernenie vo veci vlastníctva ku častiam kanalizácie, ktoré tvoria bočné vetvy hlavného kanalizačného zberača a zabiehajú do vnútroblokov medzi bytovými domami postavenými pred rokom 1989 a nachádzajú sa medzi prvou kontrolnou šachtou pri bytovom dome a hlavnou vetvou kanalizácie v meste. K Vašej žiadosti zasielame nasledovné stanovisko.

K problému s určením vlastníka verejnej časti kanalizačnej prípojky k bytovému domu uvádzame, že ide o majetkové vzťahy, ktoré je potrebné riešiť priamo s vlastníkom resp. prevádzkovateľom verejnej kanalizácie prípadne obcou, pričom je potrebné postupovať v súlade s nasledujúcimi ustanoveniami legislatívnych predpisov. Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov v § 4 ods. 6 jednoznačne určuje vlastníka vodovodnej prípojky a kanalizačnej prípojky znením: „Vlastníkom vodovodnej prípojky alebo vlastníkom kanalizačnej prípojky je osoba, ktorá zriadila prípojku na svoje náklady, a to spôsobom určeným prevádzkovateľom verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie. Ak je vlastníkom nehnuteľnosti vlastníkom vodovodnej prípojky alebo vlastníkom kanalizačnej prípojky, prechádza pri zmene vlastníctva nehnuteľnosti vlastníctvo vodovodnej prípojky alebo vlastníctvo kanalizačnej prípojky na nového vlastníka nehnuteľnosti.“ Uvedené znenie je platné odo dňa nadobudnutia účinnosti citovaného zákona, teda od 1. 11. 2002. V súvislosti s Vašou otázkou však považujeme za dôležité upozorniť na prechodné ustanovenie § 42 ods. 7, podľa ktorého „Vlastníctvo k vodovodným prípojkám alebo ku kanalizačným prípojkám, prípadne k ich častiam zriadeným pred účinnosťou tohto zákona zostáva zachované.“

Potrebné je vziať do úvahy aj vyhlášku Ministerstva lesného a vodného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu Slovenskej socialistickej republiky z 15. januára 1989, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 154/1978 Zb. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, ktorá bola platná od 15. 1. 1989 do účinnosti zákona č. 442/2002 Z. z.. Zvlášť upozorňujeme na § 40a tejto vyhlášky v znení:

„(1) Organizácie, ktoré majú právo hospodárenia k vodovodným a kanalizačným prípojkám, a organizácie a občania, ktorí sú vlastníkami takýchto prípojok, sú povinní usporiadať vzťahy k nim podľa ustanovení tejto vyhlášky do 31. decembra 1990.

(2) Organizácie a občania sú povinní pri odovzdávaní verejnej časti prípojky odovzdať správcovi aj dokumentáciu skutočného vyhotovenia prípojky s vyznačením jej verejnej a domovej časti na snímku pozemkovej mapy.

(3) Ak nebola odovzdaná dokumentácia podľa predchádzajúceho odseku alebo ak nie je prípojka v stave schopnom prevádzky alebo nezodpovedá technickým normám, je správca oprávnený prevzatie prípojky odmietnuť.

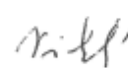
(4) Do odovzdania verejných častí vodovodných a kanalizačných prípojok sú povinní doterajší vlastníci zabezpečovať ich riadnu údržbu a prevádzku.“

Podľa § 4 ods. 3 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. obecnom zriadení obec – „zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu“. Zároveň je mesto akcionárom vodárenskej spoločnosti a môže tak prispieť k úspechu rokovaní o vlastníctve a údržbe sporných úsekov kanalizačného potrubia v meste.

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatujeme, že neexistuje univerzálne usmernenie na doriešenie vlastníckych vzťahov k častiam kanalizácie, ktorá bola vybudovaná pred rokom 1989 a neboli odovzdané do majetku bývalým štátnym podnikom Vodární a kanalizácií. Pri doriešení vlastníckych vzťahov k častiam kanalizácie je potrebné individuálne vychádzať z projektovej dokumentácie, pričom gescia nad celým procesom by mala byť na strane príslušnej obce.

S pozdravom

INŽENIERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR
Nám. Ludevíta Štúra 1
012 95 BRATISLAVA
44

Ing. Viera Vikukelová
v. z. generálneho riaditeľa sekcie vôd

Telefón
59 80 62 32

Fax
59 80 62 06

Internet
www.enviro.gov.sk

IČO
42181810